

FRANSOA LELOR

Mali
Hektor
uči šta je
ŽIVOT

Prevela
Gordana Breberina

 Laguna

Naslov originala

François Lelord

PETIT HECTOR APPREND LA VIE

Copyright © Piper Verlag GmbH, München 2009

Translation copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

Mom ocu

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Bio jednom jedan dečak po imenu Hektor.

Kako se i Hektorov tata zvao Hektor, u porodici su ga često zvali Mali Hektor. To je moglo da mu ide na živce, ali nije, pošto su mama i tata počeli tako da ga zovu još dok je bio beba, pa se navikao.

Ali ako detetu daju isto ime kakvo ima njegov tata, pa još ispred dodaju „mali“, zar ono neće kasnije imati probleme u životu, zar neće patiti od kompleksa i želeći da radi sve isto kao tata ili, naprotiv, da pravi gluposti kako bi sve radilo drugačije nego tata? Zar nije bilo pametnije da njegovi roditelji pitaju za mišljenje nekog psihijatra pre nego što su odabrali ime?

E pa, nije, pošto je tata Malog Hektora bio psihijatar! (A psihijatri nikad ne pitaju svoje kolege za mišljenje o tome kako treba da podižu decu, jer ne moraju po svaku cenu da se slože sa njihovim odgovorima.)

Psihijatar je lepo zanimanje, ali kad vam ljudi kažu nešto zanimljivo, uveče ne možete da ispričate porodici baš sve što ste radili preko dana, već samo malčice, i to se zove

poštovanje profesionalne tajne, ili kako je govorio tata Malog Hektora, poštovanje odavanja profesionalne tajne.

Mali Hektor je bio ponosan na svog tatu, prvo zato što je bio doktor, a on je znao da je vrlo teško postati doktor, ali i zato što je uvek delovao smireno, kao da je najjači na svetu, pa ne mora nikad da se živcira.

Mama Malog Hektora zvala se Klara i Mali Hektor je smatrao da ima i najbolju mamu na svetu. Pošto se ona vraćala iz kancelarije dok je tata još bio na poslu, Mali Hektor i njegova mama su često bili sami kod kuće i tada su vodili važne razgovore. Mali Hektor bi ispričao mami kako je bilo u školi i mama bi ga uvek saslušala, čak i ako je spremala kuću ili kuvala, a kada bi joj rekao kako je bio dobar prema nekom drugu koga su ostali zavitalavali, ili kako je nešto tačno odgovorio na času, ona bi obično kazala: „Svaka čast, Mali Hektore!“, i poljubila bi ga. Ali ona ga je često ljubila i bez razloga, govoreći mu pri tom „moj Mali Hektore“, i Mali Hektor je bio veoma srećan.

Mama ga je slušala mnogo više nego tata i to je bilo čudno, pošto se tatin posao sastojao od toga da sluša ljude, dok se mamin posao, kako je shvatio Mali Hektor, sastojao pre svega od pisanja. Ponekad je uveče radila za svojim kompjuterom, a tata bi rekao: „Ma dođi da gledaš televiziju s nama“, a ona bi odgovorila: „Ne mogu, moram da završim ovu prezentaciju za sutra“, i Mali Hektor je kasnije shvatio da su te prezentacije nešto slično kao kada nekoga u školi izvedu na tablu i da njegova mama ima šefove koji mogu da joj daju dobru ili lošu ocenu.

Njegova mama je naporno radila, ali je volela i da kuva i uvek je spremala ukusna jela, kao što su pečeno pile i pomfrit,

šunka s pireom i salata od paradajza sa tunjevinom, ali i mnogo povrća kuvanog na pari i prelivenog sa malo maslinovog ulja, jer je želela da Mali Hektor i njegov tata jedu mnogo povrća, što se njima nije mnogo sviđalo, pa je ona onda pravila i pite s povrćem, jer su to više voleli da jedu.

Na osnovu prethodnih rečenica mogli ste da zaključite da je Mali Hektor imao sreće u životu, više nego većina dece na svetu: živio je sa oba roditelja, njegov tata je imao dobar posao i nije mu pretila opasnost da ga izgubi, a mama je umela da kuva – i uz to je i ona imala dobar posao. Porodica se okupljala za stolom za večeru i on i tata su povremeno igrali fudbal.

Ali verovatno znate i sami da je sreća nekad u ovome, nekad u onome, tako da čak i uz sve to Mali Hektor nije uvek bio srećan, pošto život nije tako lak.

Osim toga, život se uči, kako je često govorio njegov tata, pri čemu bi dodao: „Bolje je da počneš rano, pošto se nikad ne zna koliko nam je vremena ostalo.“

Svaki put kada bi njegov tata to rekao, mama Malog Hektora bi kazala: „Mogao bi da se uzdržiš od takvih komentara.“ Mali Hektor nije dobro razumeo šta njegova mama hoće da kaže, ali mu se dopadala ta rečenica, tako da je jednoga dana, kad mu je učitelj rekao: „Dao sam ti lošu ocenu, Hektore, pošto očigledno nisi učio“, Mali Hektor pred celim razredom odgovorio: „Mogli biste da se uzdržite od takvih komentara.“ I onda su njegove roditelje pozvali na razgovor sa učiteljem, školskim psihologom i socijalnom radnicom.

Mali Hektor je naučio prvu lekciju o životu: kad nešto hoćete da kažete, ne smete da smetnete s uma s kim razgovarate.

Primetio je da njegov tata često zapisuje svoje misli u sveščicu koju je uvek nosio sa sobom. Tako je Mali Hektor rešio da zapiše sve lekcije o životu u jednu sveščicu i pomislio je će se jednoga dana, kad im je pokaže, mama i tata ponositi njime.

Isprićaćemo vam, dakle, kako je Mali Hektor naučio lekcije o životu.

MALI HEKTOR I NJEGOV TATA

Mali Hektor je voleo da bude sa tatom i mamom, ali je još više voleo da bude samo s mamom ili samo s tatom, pošto su tada, smatrao je, mogli bolje da razgovaraju.

Njegov tata se nedeljom često šetao po šumarku nedaleko od četvrti u kojoj su stanovali i rado je, naravno, vodio sina sa sobom. Šuma je bila lepa i Mali Hektor se nadao da će jednoga dana tamo sresti vilenjake ili vile, kao u bajkama, ali je, s druge strane, odlično znao da to nije moguće. Ali on i tata su povremeno viđali košute, koje bi zastale i pogledale ih, a onda odmah nestale.

Toga dana je bila jesen – a šuma je, naravno, u jesen još lepša – vetrić je raznosio opalo lišće i otac i sin su polako koračali. Ali Malog Hektora su mučile brige. Imao je običaj da pravi spisak briga u glavi i bio je srećan kad je imao samo jednu brigu, ili čak nijednu, što se prilično često dešavalo. Ali toga dana je imao mnogo briga.

Između ostalog, pozajmio je video-igricu jednom drugu i on mu je rekao da ju je izgubio, ali da će je sigurno pronaći;

Mali Hektor se ipak sekirao zato što je on tu video-igricu pozajmio od Artura, jednog drugog druga, a Artur je bio vrlo fin i bio je poslednja osoba koju bi želeo da povredi.

Nije baš najbolje uradio poslednju pismenu vežbu iz geografije i pitao se da li će mu učitelj dati lošu ocenu, jer bi ga bilo sramota, naročito kad pokaže mami izveštaj s ocenama.

Kad je otišao da kupi nove patike, u prodavnici je mami i prodavačici rekao da su mu taman, zato što je želeo te lepe i skupe patike u kojima je izgledao kao neki šampion, a prodavačica je rekla da nemaju veći broj. Ali sada, dok je hodao, bilo mu je jasno da su mu male.

Najzad, tu je bila i briga koja ga je mučila već neko vreme: mnogo mu se svidela jedna devojčica iz škole po imenu Amandina, ali se još nije usudio da joj priđe, a mislio je da će ispasti budala ako ona primeti da mu se dopada.

„Je l' sve u redu, Mali Hektore?“

To ga je pitao tata, koji je zastao i posmatrao ga.

„Aha, u redu je.“

„Stvarno? Pa ništa ne govoriš, ne sakupljaš lepo lišće i deluješ mi zabrinuto.“

Mali Hektor je dobro znao kako je tatin posao da pomaže ljudima da se manje brinu, i zato je bilo normalno što je tata primetio da je zabrinut.

„Pa jesam malčice“, priznao je.

„Dobro, reci mi šta te muči.“

Mali Hektor je oklevao. Šta da kaže tati? Počeo je od najlakšeg, od Gijoma i Matjea i pismene vežbe iz geografije... a onda mu je rekao za Arturovu video-igricu, tesne patike, Amandinu...

Na kraju mu je došlo da zaplače.

„Dobro“, rekao je tata, „treba da porazgovaramo o tome.“

„Dosta mi je svega“, rekao je Mali Hektor, „voleo bih da nemam briga.“

„Eh, svi imaju brige. To je normalno.“

„Nije“, rekao je Mali Hektor, „kad porastem, neću više imati briga.“

Video je da tata i mama nemaju briga.

Tata se nasmejao.

„Brige nikad ne prestaju, Mali Hektore.“

„Čak ni kad porastemo?“

„Tako je, čak ni kad porastemo.“

„Ali kakve su tada brige?“

Tata je malo razmislio, a onda je rekao:

„Iste.“

„Iste?“

„Da.“

„Ma nije tako. Kad je neko veliki, može da radi šta hoće i može da kaže šta hoće.“

„Brige su tada iste“, rekao je tata, „mada ne baš potpuno.“

„Na primer?“

„Brinemo se zato što ne znamo šta treba da uradimo... ne usuđujemo se nešto da kažemo... bojimo se da nismo dovoljno jaki... pitamo se da li smo nekoga povredili... Celog života je tako, videćeš.“

„Pa to je tužno!“

„Nije, takav je život. Važno je da naučimo kako da se izborimo sa brigama. Zato što ćemo ih uvek imati.“

„Ali ja ponekad nemam, a ponekad imam brige.“

„Odlično, one te uče kako se s njima izlazi na kraj i to će ti koristiti celog života.“

„Dobro je, znači, da se brinemo?“

Tata se nasmešio.

„Da, pod uslovom da mi kažeš kad imaš previše briga. Meni ili mami.“

Mali Hektor se zapitao može li da zamoli tatu da razgovara s mamom o patikama, pošto se on ne usuđuje.

Mali Hektor se uveče bolje osećao. Tata je bio u pravu, dobro je kada razgovaramo s nekim o svojim brigama.

Osim toga, znao je da ima nešto važno da zapiše na prvoj strani sveske. Napisao je svoje ime i datum, a onda je revnosno dodao:

Brige su dobre zato što tako vežbamo za kasnije.

MALI HEKTOR I VARANJE

Osim života s roditeljima, Mali Hektor je imao još najmanje tri života: dva života u školi, jedan sa nastavnicima i jedan s drugovima, i život na raspustu, kad je upoznao drugu decu i njihove tate i mame, i kad je pokušavao da ustanovi da li ima najbolje roditelje na svetu ili postoje i bolji. (Ukratko, smatrao je da ima najbolje roditelje na svetu, ako se izuzme to što su mu često branili da gleda televiziju, pa su posle njegovi drugovi u školi pričali o filmovima i emisijama koje on nije gledao, pa se nervirao zbog toga.)

U školi je Mali Hektor imao jednog dobrog druga i – to je bilo otprilike isto kao sa roditeljima – osećao je da će se on i Gijom uvek voleti. Njih dvojica su obožavali da izmišljaju priče i nadmetali su se ko će smisliti neverovatniju. To su obično bile priče o blagu, zmajevima i dinosaurusima ili priče o ratu, u kome bi se njih dvojica zajedno borili i pobili bi sve neprijatelje ili bi ih zarobili da bi ih kasnije pobili.

Jednom je jednu takvu priču zapisao u svesci. Tata ju je pročitao, pogledao je Malog Hektora i rekao: „Ti si stvarno